



Posudek na disertaci Mgr. Olgy Šimkové:

Tělesná velikost jako implicitní faktor: příkladové studie o životních strategiích a chování

Předkládaná disertační práce se opírá o čtyři samostatné studie, z nichž tři byly již publikovány v časopise s impakt-faktorem. Těmito studiím předchází 20 stránek uvádějícího textu, který je podepřen 124 prameny citovaných údajů. Dále je ještě přiloženo 6 studií (5 publikovaných, jedna v recenzním řízení) pro dokreslení publikační aktivity autorky. Tato disertační práce se snažila odpovědět na paletu otázek, jejichž společným jmenovatelem byla tělesná velikost.

Tělesná velikost případně hmotnost jsou na první pohled vnímány jako jednoduché parametry, což zřejmě pramení z toho, že je můžeme získat velmi jednoduchým postupem, přičemž je zcela nepodstatné, jestli jsou váhy a měřítka mechanická nebo digitální. Získaná hodnota ale v sobě ukrývá výsledek velkého množství optimalizačních procesů na různých úrovních, jejichž rozplétání může být velmi napínavé a záslužné. Tato disertační práce ale postupuje z opačného konce - jednotlivé samostatné studie ukazují velikost v různých kontextech především u plazů, což není běžné ale o to více přínosné a inspirativní. Důsledné rozlišování velikosti a hmotnosti je dním z důležitých momentů. Samozřejmě na Zemi se svou danou gravitací nenajdeme v tomto smyslu odlišné podmínky pro zhodnocení, nicméně možná, že bychom mohli hledat určitou nápoděvu ve vodním prostředí.

Úvodní text k mozaice čtyř studií byl zpracován obratně a zcela organicky do rámce současného bádání. Také poslední studie, u které jsem v první chvíli seznámení se s disertací přemýšlel spíše o oslím trajektu než o oslím můstku, je plnohodnotnou samozřejmou součástí disertačního spisu. Hmotnost zde sice nebyla analyzována na testovaných objektech - tedy na lidech, nicméně tato studie mě přivedla k úvaze, že by zde hmotnost spíše než estetickou stránku (barev a tvarů) mohla vyjadřovat archetypální afinitu k efektivitě zisku potravy či pravděpodobnosti úlovku.

Kromě občasných překlepů a drobných formálních chyb např. na str. 10, kap. 3.3. („Já jsem se zde, však po zaměření na růst na úrovni celého organismu.“) je text bez nejasností a pro oponenta, který není herpetologem, bylo obtížné nějaké slabší místo najít, aby kromě jiného i ukázal, že se s touto disertací důkladně seznámil. Nicméně přeci jen bych měl několik poznámek a dotazů:

- 1) Název disertace je spíše esejistický - co je zde myšleno termínem implicitní faktor.
- 2) Str. 16, druhý odstavec – „Propojení metabolismu a personality napovídá i skutečnost, že se jako dobré koreláty ukázaly i charakteristiky, které běžně patří do metabolických studií – dech a tep (Carere et van Oers 2004, Krams et al 2014).“ V tomto kontextu je třeba rozlišovat bazální metabolismus (řízený thyroïdními hormony) a zvýšený metabolismus (stimulovaný katecholaminy, glukokortikoidy)
- 3) Str. 17, předposlední odstavec – není jasná formulace: „Fyziologická odpověď na stres byla opakovatelná, ale v rámci jedinců nekonzistentní.“

Závěrečné hodnocení: Olga Šimková předkládá k obhajobě zajímavou inspirující disertační práci, ve které, spolu s kolegy, analyzuje různé souvislosti velikosti obratlovčího těla. Větší část původních velmi cenných poznatků byla již publikována v časopisech s IF, další poznatky z analýz jsou připraveny ve formě rukopisu k zaslání do odborného časopisu, přičemž ve všech studiích byla Olga Šimková důležitou součástí autorského kolektivu.

Disertační spis tedy splňuje požadavky kladené na disertační práci v oboru „Zoologie“ na PřF UK. Doporučuji proto tuto práci k obhajobě a po úspěšné obhajobě doktorandce udělit titul Ph.D.

V Č. Budějovicích 26. 8. 2016

Doc. RNDr. F. Sedláček, CSc, kat. zoologie